

Szabadtéri Muzik

A jövő héttől szervezik a statisztériát • Teljes apparátussal dolgoznak a díszletezők • Hétfőn Szegedre érkezik a Sztanyiszlavszkij balett rendezője

A rendezői elgondolások szerint a Szegedi Szabadtéri Játékok méretében, nagyszerűségében és színvonalában már az első években elért, sőt túlszárnyalja a 30-as években megrendezett játékokat. A mai technikai adottságokat össze sem lehet hasonlítani a régivel, s a művészi gárda nem marad alul az akkor közreműködő színészekhez, énekesekhez, rendezőkhöz és zenekarokhoz képest. Sokat beszéltek annak idején a játékok nagyszámú szereplőgárdájáról, a kiváló művészek mellett játszó nagy statisztériáról, s még többet érdeklődtek az emberek a felújítás- és ideistatisztéria megszervezéséről. Nem kevesebb, mint 200-300 statisztára gondoltak a rendezők az olyan előadások esetében, mint a Hunyadi László, a János vitéz és a Budai Nagy Antal. Ennek megfelelően a szervezést a jövő héten megkezdik. Elsősorban az öntevékeny színjátszó-mozgalomban résztvevő dolgozókat és diákokat veszik számításba, közülük toborozzák a szükséges 200-

300-as létszámú statisztériát. A fontos feladat megoldásával, a statiszták szervezésével és irányításával a városi tanács Kertész Gyulát, a Szegedi Nemzeti Színház rendezőjét bízza meg.

Akinek van fogalma a játékok színpadának méreteiről (kb. 25 méter szélességnylású és 15 méter mélységű), elképzelheti, hogy milyen óriási díszletek szükségesek az egyes produkciókhoz. Ezeket zárt műhelyekben nem is igen lehetne elkészíteni, csak ott a helyszínen. Ezért a Nemzeti Színház díszletező részlegének egy brigádja már kinn dolgozik a téren, a nézőtér mögött szabják a János vitéz díszleteit, Sándor Lajos tervei és személyes irányítása alapján. Párhuzamosan a bizonyos előrehaladással készül a Hunyadi László díszlete is, melynek terveit Varga Mátyás Kossuth-díjas készítette, s a kivitelezésben tanácsaival működik közre. Sokat segít gyakori leutazása alkalmával a színpad végleges megépítésében

is, de egy-egy látogatása esetén szinte mindenszemügyre vesz nagy szakértelemmel, s a kivitelezők örömmel fogadják praktikus tanácsait.

A díszletezési munka teljes erővel és apparátussal folyik és változatos, modern megoldásokat ígér.

Örömmel jelenthetjük, hogy a 90 tagú Moszkvai Sztanyiszlavszkij Balettegység szegedi szereplése most már teljesen bizonyossá vált, s értesüléseink szerint a Jeanne d'Arc képezi műsorát. Szereplésének előkészítésére, a színpad, a nézőtér, s a művészeti lehetőségek tanulmányozására az együttes rendezője hamarosan Szegedre érkezik. Látogatását hétfőre várják, s a megbeszélések után megkezdődik a balett díszleteinek tervezése, majd kivitelezése is.

Öreg kőműves szemével a mai építkezéseken

Nem az enyém az öreg kőműves szeme, Gombai Mihályé, aki már akkor megtanulta, hogy mit tesz két karunkkal dolgozni a kenyérért és egész lényünkkel harcolni a szebb életért, amikor én még a világra sem születtem.

Hogy milyen volt felzabulásunk előtt az építőmunkások élete? — kérdezi vissza. — Milyen volt? Megpróbálom, ha csak hűzagosan is, elmondani. Nehéz azt ma már megérteni, hogy még a május elsőjét sem tudtuk legtovább itt Szegeden megünnepelni. Akik ki is jutottak a Kállaligébe, a rendőrökkel gyűlt meg a bajuk.

Ezeket mondja bevezetőül, még lépést lépés után rovonk a Rákóczi tér felé, ahol már építik az új megyei tanácsházat.

Sok sztrájkot tartottak az építők. 1931-ben volt egy, de akkor én bőrtömben ültem, az 1935-ös szervezéséből már sikerült részemet kivenni. Politikai sztrájk volt ez, tiltakozás az előre-törő fasizmussal szemben.

Velünk, szervezett munkásokkal nagyon kurtánfursán bántak az akkori urak, legfeljebb olyan kü-

lönleges szakképzettséget kívánó munkákhoz alkalmaztak, ahol munkaerőhiány volt. Azután le is üt, fel is üt! A Fogadalmi templom építkezéséről hétközben bocsájítottak például el, csak azért, mert szervezett dolgozó voltam.

Közben kiérünk a Rákóczi tere. Katona József főművezető siet elénk, ő kaulauzol végig az építkezésen. — Szegeden még sohasem volt hatemeletes építkezés — mondja —, amely különleges alapozást kíván. Nézzetek csak körül, van itt néhány érdekesség.

Látja — szól Gombai Mihály, a nyugdíjas kőműves — a mi időnkben nem így dolgoztak a gödrökben. Kézi erővel, emeletről emeletről lapátolták a földet felé. Most ez a daru emeli ki a kitermelt földet. Menynyi idő- és munkamegtakarítás!

Vagy nézze azt a betonkeverőt, 370 literes. A felzabulás előtt nem volt háromnál több Szegeden, azok is csak 170 liter teljesítményűek voltak. Itt daruk, transzportőrök, dolgoznak, modern gépek. Így szép az építőipar!

Nagyon impozáns látvány már is ez az építkezés, lebi-

lincselő az akna-alapozás technikája. Amint elhagyjuk a Rákóczi teret, még mindig a látottakról beszélünk.

A mai szociális normák régen ismeretlenek voltak. Az épülő ház félig kész szobáiban laktak a munkások földre szórt szalmán. A balesetelhárítási oktatást sem ismerték. A felzabulás után az építőipar elvesztette idényjellegét, és ezzel gyökeresen megváltoztak a munkakörülmények. Szépen bepucolt, rendes felvonulási épületek vannak, melyekben télen is be lehet fűteni. Minden brigád- és művezető balesetelhárítási tanfolyamot végez és kötelező hónaponként előadást tartani munkatársainak annak anyagából. Látta a figyelmeztető táblákat? Majd figyelje meg, a Marx téri építkezésen is megtalálja azokat. A mi időnkben ilyen sem létezett, még védőkorlát is csak ritkán jutott a veszélyes helyekre.

Megáll, hogy nagyobb nyomatókat adjon szavainak. — Ma biztonságban dolgozhatnak az építőmunkások, de nincs is annyi üzemi baleset...

A Marx téri pontházak építkezésénél ismét találunk említésre méltó dolgokat.

Habarcsekeverőgépet sosem volt Szegeden — meséli Gombai elvtárs, és itt kompresszorral nyomják fel a habarcst. Ilyet éppenséggel sosem láthatott azelőtt. Talicskázás sincs sehol: a japánereket daru emeli magába. Nézze, csőállvány. Mennyivel hasznosabb, s főleg biztonságosabb, mint az ácsolat!

Az építkezésen viszonylag csend van. Erről is tud néhány szót az idős kőműves.

Valamikor a pallér hangja töltötte be a teret. Ezt szinte meg is szoktuk. Amikor azután 1947-ben a a gyermekklinika építeték, eljöttek a tervezők, Vass Tibor és Rác György helyszíni szemlélő. Nem győztek csodálkozni azon, hogy milyen csend, rend és tisztaság van az építkezésen. Ilyenek a mostani építkezések. Ilyenek a mostani építkezések mind. A felzabulás előtt az emberek tömege dolgozott (és munkanélküliek tömege várta a munkát), ma gépek dolgoznak, s a gárda kis létszámú. Higgye el, sokat emelkedett a munkaerőkölcs is.

Betérünk az egyik épületbe, hogy megismerkedjünk a lakásokkal. Gombai Mihály nem sokat beszél benn a házban, csak mikor kilépünk, ejti az egyetlen bíráló megjegyzést.

Ez bizony nem tetszik, nagyon szűkek a szobák.

Aztán újra másról beszél. Sosem becsülték úgy az építőmunkást, mint a mi rendszerünkben. Azt hiszem, ezt sikerült bebizonyítanom. Mielőtt a sétánk végére érniék még elmondom, hogy azelőtt az építők hetenként kaptak fizetést, és hetenként el is bocsátották őket. Most kéthetenként szabad szombatjuk van, havonta kétszer kapnak fizetést. Hogy mennyit? Az igyekvő betanított segéd munkás is megkereshet kétezer forintot, a szakmunkás meg sokkal többet. Hozzáteszem azonban, hogy a Horthy-érában, ha négy hónapig dolgozott egy évben a kőműves, akkor örülhetett.

Öreg szemmel néztük a mai építkezéseket. S így látva a legszebb, amit el lehet mondani: emlékezésül az idősebbeknek, okulásul a fiatalok számára.

Fehér Kálmán

Vizsgáznak a kereskedők

A kereskedelmi és vendéglátó iparitanuló iskolában is megkezdődtek a vizsgák. Ebben az évben 71 új szakmunkással szaporodik Szegeden a kereskedők száma. Hetvenegy utolsóéves kereskedőtanuló szerzi meg a szakmunkás vizsgát. A tanulók zöme fűszer- és csemege, valamint ruházati szakmát tanult. A fűszerek száma 25, a ruházati tanulók száma pedig 24. Utánpótlást kap ezenkívül a sport, a játék, a cukrász, a felszolgáló, a szakács szakma is.

Az utolsóévesek az állami szakmunkás vizsgabizottság előtt számolnak be az elmúlt két, illetve három évben tanultakról. Írásbelivel kezdődik a vizsga, június

22-én szóbeli és gyakorlati vizsgák következnek.

A fiatalokkal egyidőben idősebb kereskedők is vizsgáznak. Azok, akik már legálább három éve dolgoznak a szakmában, és nincs meg a szakmunkás vizsgájuk. Ezek részére a Belkereskedelmi Minisztérium 9 hónapos tanfolyamot szervezett. A tanfolyam az elmúlt év októberében kezdődött, így tehát most kerül sor a vizsgára. A fiatalokhoz hasonlóan írás- és szóbeli, valamint gyakorlati vizsgát kell tenniük, ugyancsak az állami szakmunkás vizsgabizottság előtt. Kétszáznegyven kereskedő vett részt a tanfolyamon és áll most a vizsgabizottság előtt.

Sietek feladni a hirdetés a Délmagyarországba

Tájékoztató a külföldi csomagok vámtételeiről

A külkereskedelmi miniszter 3/1959. (V. 16.) KKM. sz. rendeletével újlag szabályozta a külföldről küldött ajándéktárgyakra vonatkozó vámtarifát, amelynek egyes főbb tételeit az alábbiakban ismertetjük. Megjegyzendő, hogy a belföldi fogyasztói ár százalékos megmaradása az alábbi vámtételek azokra az árumennyiségekre vonatkoznak, amelyek — mint a felső határt jelentő éves mennyiség — az egyes áruajták után zárójelben szerepelnek. E mennyiség feletti árakra nézve külön rendelkezések érvényesek.

Az új vámtételek az 1959. július 15-től feladott küldeményekre érvényesek.

Vámmentesen kúldhető: Liszt, szárazszóda, keksz, sütemény, tejpor, gyermektápszer, hús-, bentsáru (fajtánként 5 kg); csemege, textil csemege, bármilyen anyagból (30 db); mosósó, mosópor (3-3 kg); sport-, játékszer 500 forint egyedi értéken alul (fajtánként 2 db vagy pár, vagy 1 készlet, teniszlabdából 24 db, ping-ponglabdából 48 db); könyv, folyóirat, zenemű, fénykép (fajtánként 3 db); családi, személyi vonatkozású film és hangtábla (fajtánként 2 db); továbbá bizonyos kegyeleti cikkek.

10 százalékos vámtól kell fizetni: gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök (a hatóság orvosi bizonyítványban előírt mennyisége) után.

20 százalékos vámtól kell fizetni: közszükségleti élelmiszerek után — kivéve a fentebb felsoroltakat és a rákogumit — (fajtánként, vagy összesen 10 kg, kivéve a cukorkát, amelyből 2 kg).

30 százalékos vámtól kell fizetni: gyümölcs, déli gyümölcs után (fajtánként, vagy összesen 10 kg).

40 százalékos vámtól kell fizetni: fűszer, — bors kivételével — (fajtánként 0,5 kg, kivéve a vaníliát, amelyből 0,1 kg); kész bőr (férfi, női és gyermek részére 2-2 pár, csizmából 1-1 pár, borkézből 1-1 pár, borkésztyűből 2-2 pár, más áruból 1-1 db); gumiaru (férfi, női és gyermek részére csizmából 1-1 pár, más gumiaruból 2-2 darab, vagy 1-1 pár).

50 százalékos vámtól kell fizetni: szőnyeg, függöny (2-2 db); kikészített bőr — hullóbőr kivételével — (felsőbőrrel, cipőtalpból 2 pár cipőre, vagy 1 pár csizmára, ruházati bőrből férfi, női és gyermek részére 1-1 felsőbőrre, vagy más ruházati cikkre); nemesfém-ből készült ékszer — igazgyöngy, drágakő, fél-drágakő után is (legfeljebb 500 g súlyú aranytárgy, vagy 100 g súlyú platintárgy); dísmű, ékszerutárat (fajtánként 2 db, vagy 1 készlet) után. 60 százalékos vámtól kell fizetni: kakaópor, csokoládé, csokoládékészítmény (fajtánként 2

kg); szövet — bármilyen anyagból — felsőbőrrel 3 m, felsőruhászövetből, függőszövetből 6 méter, fehéreműszövetből, bútorszövetből 12 m, ágyműszövetből 16 m); konfekcionált ruházati cikk és más varrottáru, köztöltött és kötöttáru — bármilyen anyagból — (felsőbőrrel 1 db, öltönyből 2 db, női ruhából 3 db, harsnyából, zokniból 6-6 pár, zsebkendőből 24 db, egyéb áruból 3-3 db, vagy pár); kikészített közönséges prémből (férfi, nő, gyermek részére 1-1 felsőbőrre, vagy más ruházati cikkre); kész, közönséges szűcsáru (férfi, nő és gyermek részére 1-1 db, vagy pár); kozmetikai és pipere-cikk (kölnivíz) krémekből 0,5 kg, egyéb kozmetikai és pipere-cikkekből fajtánként 6 db); sport-, játékszer 500 Ft egyedi értéken felül (a fentebb közölt keretben); egyéb áruk (pl. hanglemez) 10 db nagy- és 10 db kisméretű, magnetofonszalagból 5 db, borotvapengéből 100 db, tűzközből 100 db, golyóstollból 10 db, filmből 10 tekercs, töltőtollból 2 db, bélyegből összesen 1000 Ft belföldi érték); gépjármű és más tartós használatú tárgy — mint pl. fényképezőgép, villanóáram, rádió, televízió, magnetofon, irogep, hangszer, kerékpár, kötőgép, porszívógép, padlókeféléző gép, hűtőgép, keleti szőnyeg, nemes prémből és ebből készült szűcsáru stb. — után (fajtánként 1 db, illetve nemes prémből 1 felsőbőrre, vagy más ruházati cikkre). Megjegyzendő, hogy az 5000 Ft belföldi fogyasztói árat meghaladó értékű áru csak a Vámország Országos Parancsnoksága és a Magyar Nemzeti Bank Devizazgatósága engedélyével vámkeltezhető.

70 százalékos vámtól kell fizetni: gyarmatáru (fajtánként 2 kg, kivéve a teát, amelyből 0,5 kg); bors (0,5 kg); italnemű (borból 5 liter, egyéb italból 3 liter); nyers dohány, dohánygyarmatáru (cigarettaból 1000 db, vagy szivarból 100 db, vagy más dohányáruból 1 kg); fonal (2 kg); hullóbőr (az egyéb bőrgörmél között keretben); rákogumi (0,3 kg) után. A hivatkozott rendelettel életbe lépett végrehajtási utasítás — többek között — kimondja, hogy légmentesen lezárt konzervet ajándékba küldeni nem szabad, a használt árak belföldi fogyasztói árát pedig a használat megkezdésekor figyelembevételel állapítják meg. Kimondja a végrehajtási utasítás azt is, hogy a kisiparos részére külföldről ajándékba küldött gépeket, készülékeket, szerszámokat és műszereket a belföldi fogyasztói ár 60 százalékát nyersanyagokat és félkészárakat pedig a belföldi fogyasztói ár 70 százalékát kitevő értékével kell vámkeltezni. Ezeknek az áraknak a vámkelzéséhez a KIOSZ igazolása, ha pedig az áruérték 1000 Ft belföldi fogyasztói árat meghaladja, a Vámország Országos Parancsnoksága és a Magyar Nemzeti Bank Devizazgatósága előzetes engedélyével vámkeltezhető.

Áramszünet

Az Áramszolgáltató Vállalat közli, hogy az alábbi helyeken és időpontban

áramszünet lesz:

1959. június 19-én 7 órától 15 óráig a Roosevelt tér—Viktor Hugo u., Kelemen utca, Zrínyi u.—Április 4 útja—Markovics u.—Fenyő u. és a tiszapart által határolt területen.

1959. június 23-án 7 órától 16 óráig a Roosevelt tér—Viktor Hugo u.—Kelemen u.—Zrínyi u.—Szent Háromság u.—Partizán u.—Bódogh János u.—Honvéd tér—Földvári u.—Béke u.—Jósika u.—Tolbuhin sgt.—Bólyai u. Tábor u.—Mérey u.—Kiss E. u.—Széchenyi tér—Horváth M. u.—Arany J. u. és Tisza-part által határolt területen.

1959. június 26-án 7 órától 16 óráig a Vár u.—Széchenyi tér—Kiss E. u.—Püspök u.—Mikszáth Kálmán u.—Török u.—Rákóczi tér—Vadász u.—Szűcs u.—Osztrovszki u.—Teleki u.—Berzsenyi u.—Arany J. u. és a Sztálin sétány által határolt területen.